

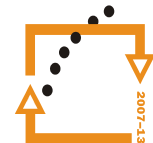
evropský
sociální
fond v ČR

EVROPSKÁ UNIE

MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

OP Vzdělávání
pro konkurenceschopnost

Střední škola obchodu,
služeb a podnikání
a Vyšší odborná škola

Kněžskodvorská 33/A, 370 04 České Budějovice

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

Jméno autora: Mgr. Barbora Jášová

Datum vytvoření: 12. 10. 2013

Číslo DUMu: VY_32_INOVACE_17_D_II

Ročník: II.

Dějepis

Vzdělávací oblast: **Společenskovědní vzdělávání**

Vzdělávací obor: **Dějepis**

Tematický okruh: **Bipolární svět v období světových válek , vztahy mezi
velmocemi, boj o rozdělení světa, 1. světová válka**

Téma: **Sarajevský atentát**

Metodický list/anotace:

Prezentace, výklad.

Využití i pro obory, které mají dějepis pouze v 1. ročníku.

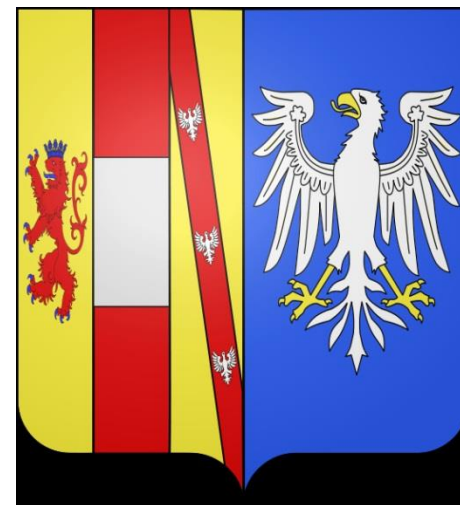
Sarajevský atentát 28. 6. 1914

Záminka
ke vzniku
1. světové války

Arcivévoda František Ferdinand Rakouský d'Este

- **18. prosince 1863, Štýrský Hradec**
28. června 1914, Sarajevo
- Synovec císaře Františka Josefa I.
- Následník rakousko-uherského trůnu.
- V zemích Koruny české vlastnil panství a zámky – Konopiště a Chlum u Třeboně.
- Manželka vévodkyně
Žofie Chotková z Hohenbergu.

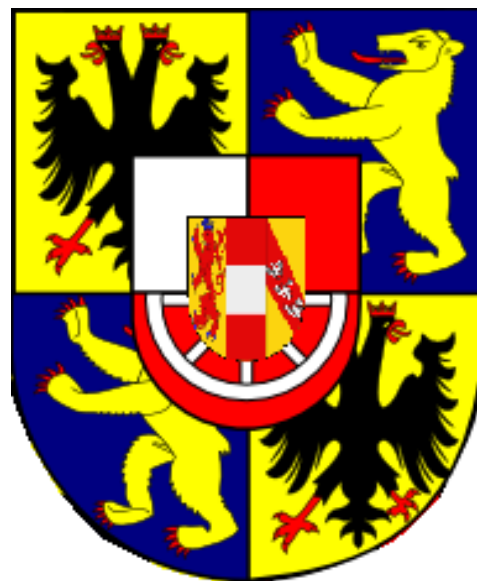

**František Ferdinand
Karel Ludvík Josef Maria
arcivévoda Rakouský – Este,
erb rodiny Austria-Este**

Obr. 1, 2

**Žofie Marie Josefína Albína
roz. hraběnka Chotková,
znak Chotků spojený se znakem
Habsbursko-lotrinské dynastie**

Obr. 3, 4

Plán Františka Ferdinanda

- Jako **František II.** chtěl uskutečnit přeměnu Rakousko-Uherské monarchie ve federaci Spojených států Velkého Rakouska.
- Chystal se odstranit státní dualismus, který monarchii dělil na rakouskou a uherskou část.
- Odmítal válku s Ruskem.

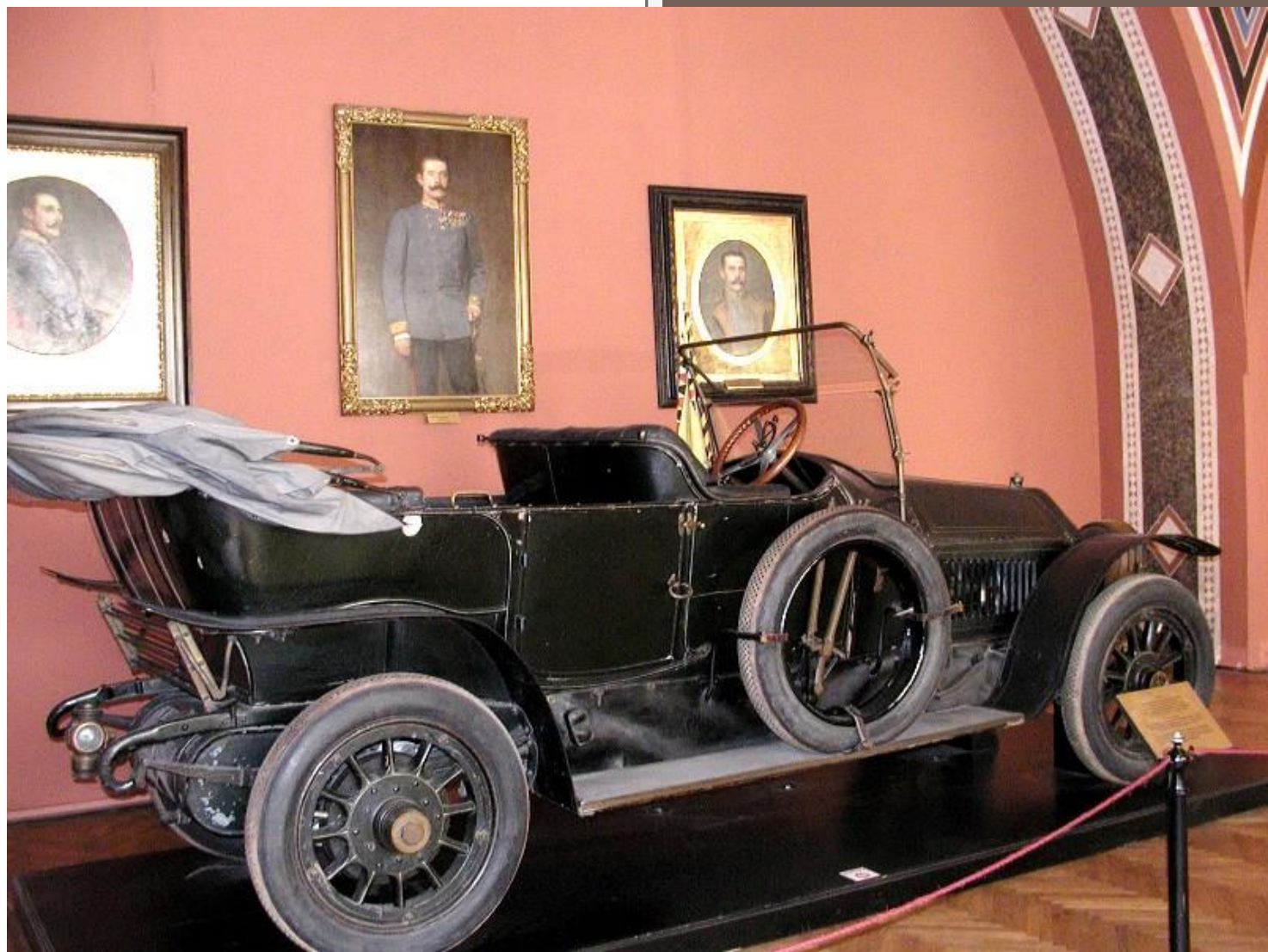
Situace před atentátem

- Rakousko-Uhersko zabralo Bosnu a Hercegovinu – odpor Srbska, snaha vyvolat válečný konflikt.
- Německo na začátku 20. stol. připraveno na válku – hledá se záminka.
- Manévry (přehlídka) rakousko-uherské armády poblíž srbských hranic – návštěva následníka trůnu v Sarajevu.

28. červen 1914 - Sarajevo

- Ve sportovním voze *Gräf & Stift* se staženou střechou, který jel v koloně vozů jako třetí, seděl guvernér Oskar Potiorek, podplukovník Franz von Harrach
  - a František Ferdinand s manželkou Žofií.
- První zastávkou a bodem v oficiálním programu arcivévodovy kolony byla inspekce vojenských kasáren. Podle programu se kolona v 10.00 vydala od kasáren směrem k radnici.

Vůz Gräf & Stift Double Phaeton r. v. 1911

- Atentát byl připravován srbskou organizací Černá ruka. První útočník vyzbrojený bombou nezaútočil, druhý s bombou a pistolí se k činu také neodhodlal.
- V 10:10 hodil bombu Nedeljko Čabrinović, ta se odrazila od stažené střechy následníkovy auta a vybuchla až pod následujícím vozem. Výbuch udělal asi 30 cm kráter do silnice, zranil okolostojící lidi...
- Čabrinović pak polkl ampulku s kyanidem a skočil do řeky, ale nezabil se a byl zatčen.

- Arcivévoda přesto pokračoval v plánovaném programu – návštěva radnice.
- Po projevu měla následovat návštěva raněných v nemocnici – Žofie zrušila svůj program, aby mohla doprovázet manžela.
- Jediným opatřením bylo přesazení hraběte Harracha ve voze tak, aby seděl po Ferdinandově levici a chránil tak jeho srdce.

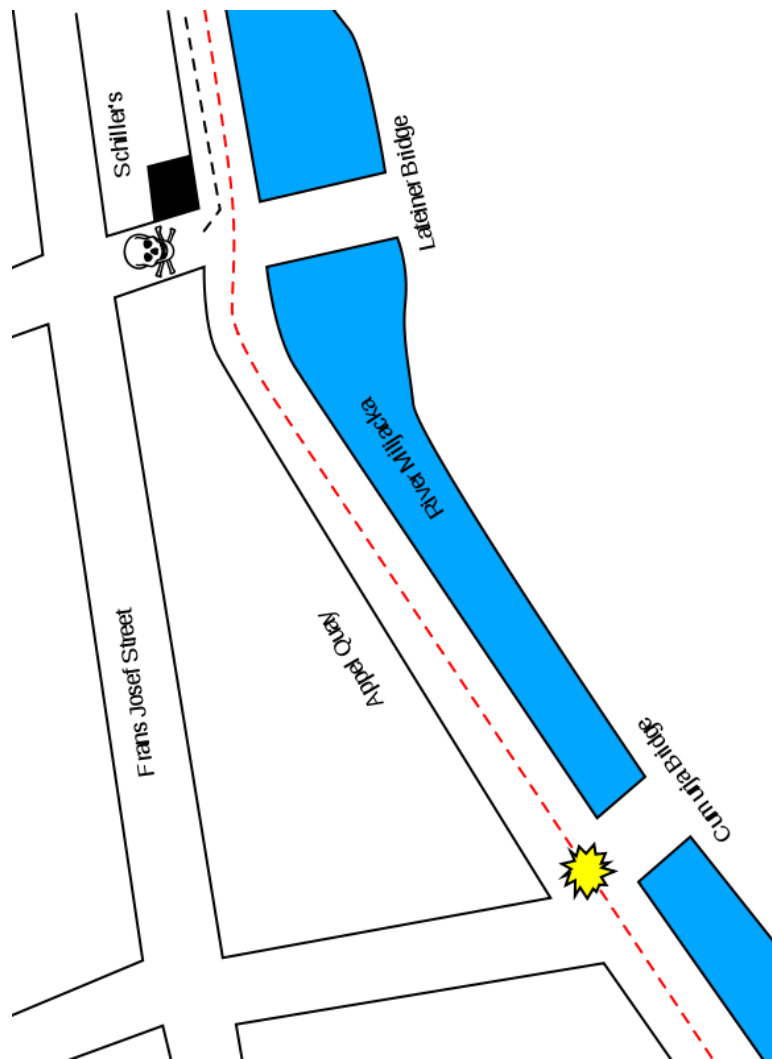
Arcivévoda Ferdinand s choťí Žofií před sarajevskou radnici

- Limuzína s arcivévodou při jízdě chybně odbočila a začala couvat.
- Gavrilo Princip toho využil a vypálil dvě rány z poloautomatické pistole.
- První střela zasáhla Ferdinanda přímo do krční tepny, druhá těžce zranila Žofii Chotkovou v oblasti žaludku.
- Ferdinand zemřel ještě před příjezdem do guvernérovny rezidence, těhotná Žofie zemřela o několik minut později.

Obr. 7, 8

Místo atentátů

Uniforma Františka Ferdinanda

Tresty pro spiklence

- Všichni útočníci byli po činu zadrženi.
- Plnoletí dostali trest smrti – byli oběšeni.
- Gavrilo Princip a Nedeljko Čabrinović
– odsouzeni na 20 let, byli nezletilí.
Zemřeli na tuberkulózu ve vězení.

Důsledky atentátu

- Dne 28. července 1914 vypovědělo Rakousko-Uhersko Srbsku válku .
- Malý srbský konflikt se rozrostl na světovou válku.

Citace

- Obr. 1: PIETZNER, Carl. *Soubor:Franz_ferdinand.jpg-wikipedie* [online]. [cit. 14.11.2013]. Dostupný na WWW:
http://cs.wikipedia.org/wiki/Soubor:Franz_ferdinand.jpg
- Obr. 2: ODEJEA. *Soubor:Armoiries Autriche-Este 1914.svg-wikipedie* [online]. [cit. 14.11.2013]. Dostupný na WWW:
http://cs.wikipedia.org/wiki/Soubor:Armoiries_Autriche-Este_1914.svg
- Obr. 3: NEZNÁMÝ AUTOR. *Soubor:Sophiechotek1868-2.jpg-wikipedie* [online]. [cit. 14.11.2013]. Dostupný na WWW:
<http://cs.wikipedia.org/wiki/Soubor:Sophiechotek1868-2.jpg>
- Obr. 4: KOLOMAZNIK. *Soubor:Coat of arms of Sofie Chotek of Hohenberg.png-wikipedie* [online]. [cit. 14.11.2013]. Dostupný na WWW:
http://cs.wikipedia.org/wiki/Soubor:Coat_of_arms_of_Sofie_Chotek_of_Hohenberg.png

- Obr. 5: ALEXF. *Soubor:FranzFerdinandCar.jpg-wikipedie* [online]. [cit. 14.11.2013]. Dostupný na WWW:
<http://cs.wikipedia.org/wiki/Soubor:FranzFerdinandCar.jpg>
- Obr. 6: CORBIS. *Soubor:Archduke Franz with his wife.jpg* *Skočit na: Navigace, Hledání-wikipedie* [online]. [cit. 14.11.2013]. Dostupný na WWW:
http://cs.wikipedia.org/wiki/Soubor:Archduke_Franz_with_his_wife.jpg
- Obr. 7: LUKOS, Oni. *Soubor:Sarajevo-assn-chart.svg-wikipedie* [online]. [cit. 14.11.2013]. Dostupný na WWW:
<http://cs.wikipedia.org/wiki/Soubor:Sarajevo-assn-chart.svg>
- Obr. 8: NEZNÁMÝ AUTOR. *Soubor:Franzshirt.jpg-wikipedie* [online]. [cit. 14.11.2013]. Dostupný na WWW:
<http://cs.wikipedia.org/wiki/Soubor:Franzshirt.jpg>

Použitá literatura

- SOCHOROVÁ Marie: *Dějepis v kostce II*, Praha FRAGMENT 2002, ISBN 80-7200-339-9